

Zvýšenie povedomia občanov o význame triedenia odpadu v obci Sebedín-Bečov

Vážení občania, práve ste do svojich schránok dostali informačný leták ohľadne niektorých zmien v odpadovom hospodárstve. V uplynulom období nastali viaceré legislatívne zmeny, ktoré či už priamo alebo nepriamo ovplyvňujú niektoré skutočnosti, na ktoré sme spoločne s poslancami museli reagovať a o týchto by som Vás chcel touto cestou informovať.

1. Platnosťou od 28.11.2018 nového Zákona č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a účinnosťou od 01.01.2019 sa pri uložení zmesového komunálneho odpadu a objemného odpadu na skládku odpadov príslušná sadzba poplatku určí **na základe úrovne vytriedenia komunálnych odpadov**. Úroveň vytriedenia komunálnych odpadov sa vypočíta podľa vzorca, ktorý je uvedený v prílohe č. 2 tohto zákona, kde do čitateľa vstupuje hmotnosť každej vytriedenej zložky komunálnych odpadov vyzbieranej v obci v predchádzajúcom kalendárnom roku v rámci triedeného zberu komunálnych odpadov v kg a do menovateľa vstupuje hmotnosť komunálnych odpadov vzniknutých v obci za predchádzajúci kalendárny rok v kg spolu, pričom sadzba sa následne vynásobí číslom 100 a dostaneme % vytriedenia odpadu v obci. V našom prípade po dosadení údajov za rok 2018 nám vyšlo **percento vytriedenia 20,63%**, teda naša obec pre rok 2019 v zmysle Nariadenia vlády SR č. 330/2018 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov, bude platiť sadzbu na príslušný rok **2019 za každú tonu vo výške 10€**, len pre predstavu **v roku 2018 to bolo 5,04€** a pre ďalšie roky prikladám prílohu nariadenia..

Položka	Úroveň vytriedenia komunálneho odpadu x [%]	Sadzba za príslušný rok v eurách . t ⁻¹		
		2019	2020	2021 a nasledujúce roky
1	$x \leq 10$	17	26	33
2	$10 < x \leq 20$	12	24	30
3	$20 < x \leq 30$	10	22	27
4	$30 < x \leq 40$	8	13	22
5	$40 < x \leq 50$	7	12	18
6	$50 < x \leq 60$	7	11	15
7	$x > 60$	7	8	11

Neseparujte sa, separujte odpad!

Zvýšenie povedomia občanov o význame triedenia odpadu v obci Sebedín-Bečov

Táto sadzba však tvorí len časť z konečnej ceny za jednu tonu zmesového komunálneho odpadu uloženú na skládku. Opäť pre Vašu lepšiu informovanosť uvediem konkrétny príklad ako dostaneme konečnú cenu za uloženie.

Uloženie 2018

$(1t \times 32,51 + DPH) + (1t \times 5,04) = 44,05\text{€}/1t$

Uloženie 2019

$(1t \times 32,51 + 2,5\% \text{ inflácia} + DPH) + (1t \times 10) = 49,98\text{€}/1t$

Ako vidíte, len samotnou zmenou legislatívy a vplyvom inflácie dôjde k nárastu ceny cca o 5,93€ (nárast cca o 12%) za uloženie 1 tony odpadu na skládku. K tomu sa pripočítajú náklady na zber, manipuláciu a prepravu 120l, 240l, 1100l kuka nádob a vrec podľa ich počtu v daný deň zberu a dostaneme výslednú cenu za jeden zber a obec. Keďže náklady, ktoré obec platí za služby spojené s komunálnym odpadom (zmesový komunálny odpad, nebezpečný odpad, stavebný odpad, veľkoobjemový odpad, odpad z cintorínov, nezákonne uložený odpad, atď.) nám ročne stúpnu prepočtom cca o 1700€, boli sme nútení hľadať opatrenia ako tento nárast vykryť.

2. Jedným z krokov je úprava VZN o nakladaní s odpadom, kde **sa zaviedlo pravidlo, že domácnosť môže v deň zberu vyložiť ďalšiu kuka nádobu, resp. vrece až vtedy, keď prvotnú nádobu má naplnenú povrch !!!**, pretože u niektorých domácností dochádza k tomu, že majú dve, dokonca asi tri domácnosti v obci majú občas vyložené až tri nádoby a sú naplnené niekedy len na polovicu, teda týmto krokom chceme tomuto predchádzať.

3. V rámci VZN o nakladaní s odpadom a v rámci zmluvných vzťahov obce sa vytvorili podmienky pre občanov, aby pre každú zložku odpadu, ktorá sa dá vytriediť, boli zabezpečené podmienky pre jej zhodnotenie, čo je úlohou obce.

4. Ďalšou zmenou bola úprava VZN o miestnych daniach a poplatku za komunálny odpad, kde sme poplatok na osobu a kalendárny deň zvýšili z 0,047€/osoba/deň na 0,050€/osoba/deň, čo ročne znamená nárast o 1,095€/osoba/rok.

5. Zaviedlo sa pravidlo, že fyzická osoba smie mať 110l, 120l, 240l nádoby a vrecia a právnická osoba smie mať 110l, 120l, 240l, 1100l nádoby a vrecia.

6. Samotnou kapitolou je triedený zber (obaly a neobalové výrobky z plastov, skla, papiera a obaly z kovov a tetrapakov), kde chcem zdôrazniť, že nakladanie s týmito zložkami obec nestojí ani euro a náklady naň znáša organizácie zodpovednosti výrobcov. Znovu pre Vašu informovanosť uvádzam schému fungovania.

Občan zaplatí za kúpu sýteného nápoja v plastovej fľaši 1€. V tejto sume je započítaný aj recyklačný poplatok. Tento poplatok sa dostane k výrobcovi tohto sýteného nápoja, ktorý zabezpečí jeho vytriedenie. Nakoľko existuje nespočetne veľa výrobcov, títo sú povinní uzatvoriť zmluvu s niektorou organizáciou zodpovednosti výrobcov (OZV) na trhu, ktorá výrobcov zastupuje v zmluvnom

Neseparujte sa, separujte odpad!

Zvýšenie povedomia občanov o význame triedenia odpadu v obci Sebedín-Bečov

vzťahu s obcou a so zberovou spoločnosťou, z ktorou má obec zmluvu na nakladanie s triedeným odpadom. OZV nielen hradí náklady na triedený zber, ale legislatíva jej dáva **právo rozhodovať o podmienkach triedeného zberu v obci** (počet vriec, ich objem, interval ich vývozu a pod.) a v tom je háčik. OZV musia plniť zákonom stanované štandardy na jedného obyvateľa v obci. Štandardom rozumieme objem vreca alebo zbernej nádoby v litroch na jedného občana a rok a interval jeho vývozu a pre jeho výpočet platia nasledovné kritéria.

Tabuľka štandardov na rok 2019 v našej obci

Zložka	120l vrecia ks	1100l kontajner ks	Počet vývozov za rok	Zmluvné litre	Skutočne vyzbierané kg v 2018	Počet obyvateľov k 31.12.2018	Koeficient prepočtu stanovený štátom kg/l	Minimum štandard l/obyv/rok	Skutočný štandard l/obyv/rok	Zmluvný štandard l/obyv/rok
Plasty	240	1	12	$(120*240*12)+(1100*1*12) = 358800$ litrov	5136	366	0,015	240	935,52	980,33
Zložka	110l vrecia ks	1100l kontajner ks	Počet vývozov za rok	Zmluvné litre	Skutočne vyzbierané kg v 2018	Počet obyvateľov k 31.12.2018	Koeficient prepočtu stanovený štátom kg/l	Minimum štandard l/obyv/rok	Skutočný štandard l/obyv/rok	Zmluvný štandard l/obyv/rok
Sklo	119	1	6	$(110*119*6)+(1100*1*6) = 85140$	4120	366	0,139	50	80,98	232,62
Zložka	60l vrecia ks	1100l kontajner ks	Počet vývozov za rok	Zmluvné litre	Skutočne vyzbierané kg v 2018	Počet obyvateľov k 31.12.2018	Koeficient prepočtu stanovený štátom kg/l	Minimum štandard l/obyv/rok	Skutočný štandard l/obyv/rok	Zmluvný štandard l/obyv/rok

Neseparujte sa, separujte odpad!

Zvýšenie povedomia občanov o význame triedenia odpadu v obci Sebedín-Bečov

Zložka	110l vrecia ks	1100l kontajner ks	Počet vývozov za rok	Zmluvné litre	Skutočne vyzbierané kg v 2018	Počet obyvateľov k 31.12.2018	Koeficient prepočtu stanovený štátom kg/l	Minimum štandard l/obyv/rok	Skutočný štandard l/obyv/rok	Zmluvný štandard l/obyv/rok
Papier	119	2	6	$(60*119*6)+(1100*2*6)$ = 56040	2270	366	0,044	60	140,96	153,11
Kovy+ Tetrapaky	119	1	6	$(110*119*6)+(1100*1*6)$ =85140	668+432 =1100	366	0,039+0,028= 0,067	10+10=20	88,95	232,62

Mnohí z Vás spočiatku nebudú rozumieť vyššie uvedeným číslam, pre jednoduchosť pridávam vysvetlenie:

- **minimálny štandard** udáva minimálne litre na obyvateľa a rok, ktoré nesmú byť nižšie aj keby reálne vychádzali, znamená to, že pokiaľ je pre plasty na jedného obyvateľa stanovený **minimálny štandard 240l/obyv/rok**, teda musí dostať najmenej 1ks 120l vrece a toto mu musí byť vyvezené najmenej 2krát do roka, aby sa naplnila kôta 240l, to isté platí aj pre ostatné zložky
- **skutočný štandard** udáva litre na obyvateľa a rok, ktoré obec reálne dosiahla za predchádzajúci rok, teda ak sme za rok 2018 vyzbierali 5136kg plastov deleno počet obyvateľov 366 a deleno koeficient stanovený štátom 0,015kg/l, teda nám vychádza skutočný štandard **935,52l/obyv/rok**
- **zmluvný štandard** udáva litre na obyvateľa a rok, ktoré má obec zazmluvnené s organizáciou zodpovednosti výrobcov, t.j.pre plasty 120l vrecia v počte 240ks, 1100l kontajner v počte 1ks, interval vývozu 12krát za rok, to je $(120l * 240ks * 12vývozov) + (1100l * 1ks * 12vývozov) = 358800litrov/366 obyvateľov = zmluvný štandard 980l/obyv/rok$, **tento nesmie byť nižší ako skutočný štandard!**

Z vyššie uvedeného vyplýva, že pre plasty legislatíva stanovuje minimálne 240 l/obyv/rok, na základe toho ako sme triedili, nám vychádza náš štandard 935,52l/obyv/rok, pričom na základe zmluvy OZV našim občanom garantuje 980 l/obyv/rok, teda takýto objem má ročne pre zložku odpadu plasty k dispozícii náš občan. Rovnaký spôsob výpočtu platí pre ostatné zložky. Tu si treba uvedomiť jednu vec a to, že legislatíva ukladá OZV zabezpečiť štandard na úrovni minimálne skutočného štandardu a teda všetko to čo je navyše

Neseparujte sa, separujte odpad!

Zvýšenie povedomia občanov o význame triedenia odpadu v obci Sebedín-Bečov

(zmluvný) je výsledok lobovania medzi obcou, OZV a zberovou spoločnosťou v prospech občana, čo sa nám zatiaľ podarilo. Treba si však uvedomiť, že to nie je pravidlo, ale ochota tej ktorej OZV podieľať sa na zvyšovaní úrovne triedenia odpadov v obci!

Sklo

Patrí: prázdne sklenené fľaše bez zvyšku obsahu, bez uzáveru, obalové sklo, fľaše od zaváranín, kečupu, potravín, kozmetiky, sklenené črepy, poháre, farebné sklo, zelené sklo, tabuľové sklo bez drôtenej vložky

Nepatrí: plexisklo, zrkadlá, keramika, porcelán, autosklo, žiarivky, TV obrazovky, sklo s kovovou výplňou

Spôsob zberu: zelené vrece vyložené pred RD v termíne vývozu triedeného odpadu

Plasty

Patrí: Pet fľaše (fľaše z nealko nápojov, vína, piva, sirupov, jedlých olejov, atď.), PE-HD fľaše (fľaše od čistiacich prostriedkov, kozmetiky, saponátov, šampónov, aviváže, destilovanej vody, tekutých mydiel, bandasky neznečistené olejom alebo benzínom), PP fľaše (fľaše od citrónových štiav, ostatné fľaše s označením PP), LD-PE fólie (igelitové fólie, fólie z pracích práškov, fólie zo stavebnín a pod.), LLD-PE fólie (tzv. streč. fólie), polystyrén, obaly z keksov, potravín, jogurtov, žuvačiek, potravín...pokiaľ to ide, zmenšite objem odpadu jeho zložením, stlačením a pod..

Nepatrí: viacvrstvové obaly (krabice od mlieka a nápojov, tetrapack), linoleum, guma, kabelky, molitan

Spôsob zberu: žlté vrece vyložené pred RD v termíne vývozu triedeného odpadu

Kovy

Patrí: plechovky od piva a iných nápojov, vyprázdnené kovové obaly od potravín (konzervy od rýb, mäsa, paštiky, alobal, alobalové fólie napr. zo syra), kovové viečka od pohárov, piva, vrchnáky z jogurtov, alobal, zámky, kľučky, kovanie, kľúče, kovový riad a drobný kovový odpad (šrot), klince, šrouby, drôty...pokiaľ to ide, zmenšite objem odpadu jeho zložením, stlačením a pod..

Nepatrí: kovový odpad znečistený škodlivinami

Spôsob zberu: červené vrece vyložené pred RD v termíne vývozu triedeného odpadu

Viacvrstvové kombinované materiály

Patrí: viacvrstvové kombinované materiály na báze lepenky = krabicové obaly od mlieka, džúsov, kojeneckého mlieka, ostatných nealkoholických, alkoholických nápojov,...pokiaľ to ide, zmenšite objem odpadu jeho zložením, stlačením a pod..

Nepatrí: krabicové obaly s obsahom jedu, výbušnín, chemikálií, toxických látok, papier, papierová lepenka,...

Spôsob zberu: červené vrece vyložené pred RD v termíne vývozu triedeného odpadu

Neseparujte sa, separujte odpad!

Zvýšenie povedomia občanov o význame triedenia odpadu v obci Sebedín-Bečov

Papier

Patrí: noviny, časopisy, kancelársky papier, zošity, krabice, kartóny, reklamné letáky, papierová lepenka, staré knihy, katalógy, neznečistené papierové sáčky, pokiaľ to ide, zmenšite objem odpadu jeho zložením, stlačením a pod..

Nepatrí: viacvrstvé obaly (krabice od mlieka a nápojov), kopírovací papier, povoskovaný papier, plienky, lepiaca páska, papier znečistený škodlivinami, kovové alebo plastové súčasti papierových výrobkov

Spôsob zberu: zviazané balíky vyložené pred RD v termíne vývozu triedeného odpadu

Čo sa týka reálnych výsledkov triedenia, tak pri plastoch sme na tom veľmi dobre, papier je o niečo slabší, ale úroveň je stále dobrá, kde však treba pridať, tak to je triedenia kovov, tetrapakov a skla, nakoľko keby OZV v roku 2019 išla len na náš skutočný štandard, tak by bol zber len raz za 4 mesiace pri vreciach! Možnosť ako si vieme obec ako celok zvýšiť úroveň triedenia je napríklad aj v tom, že keď je pristavený kontajner na veľkoobjemový odpad, tak do neho predsa nebudem hádzať zložky triedeného odpadu, ktorí mi odvezú zadarmo spreď domu, alebo niektorí špecialisti aj elektro-odpad, za ktorý obci organizácia dokonca zaplatí, vykúpi ho, pretože takto je zložka odpadu vykázaná v nesprávnej kategórii odpadu, za ktorú musíme platiť a naopak znižuje nám % celkového vytriedenia odpadu za obec. Už teraz si s určitou pravidelnosťou pri zbere vykonávam vlastný prieskum a dá sa povedať, že porovnaním počtu členov domácnosti a počtu a objemu nádob v deň zberu a občasným nazretím do nádoby hneď viem, kto ako triedi. Zatiaľ som z toho nevyvodil žiadne dôsledky, avšak ak sa u niektorých situácia nezlepší, dostanú písomné upozornenie a bude u nich vykonaná následná náhodná kontrola, v prípade nerešpektovania platného VZN v krajnom prípade môžeme pristúpiť k dočasnému pozastaveniu vývozu u priestupcov.

Obec tu nie je na to, aby Vás sekírovala, ale aby Vám vytvorila podmienky pre triedenie, každý z Vás však musí dodržiavať pravidlá, inak nastane postih. Týmito všetkými informáciami Vám chcem názorne ukázať, že občan je ten, kto má v rukách nástroj, ktorým rozhodne koľko budeme za odpad ako celok reálne platiť na jednu osobu a rok a aké veľké vrece, resp. nádobu dostaneme na triedený zber a koľkokrát do roka a kedy nám ju vyvezú! Aj v tej súvislosti budem hľadať do budúcnosti spôsoby, ako tých, ktorí triedia lepšie, finančne motivovať a naopak tých, ktorí sú ľahostajní, nech si za to priplatia. Jednou z možností by bolo očipovanie kuka nádob čiarovým kódom, keď domácnosť prekročí ročný limit, musí si priplatiť.

Neseparujte sa, separujte odpad!